

Lange termijn patronen van het epibenthos en de demersale vis in het Belgisch deel van de Noordzee

Vieren Mick^{1,2}

¹ Onderzoeksgroep Marine Biologie, Faculteit Wetenschappen, Universiteit Gent; Campus De Sterre, s8, Krijgslaan 281, B-9000 Gent

² Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), Ankerstraat 1, B-8400 Oostende
E-mail: mick.vieren@gmail.com

Voor onderzoek naar de impact van zowel antropogene activiteiten als veranderingen in de omgeving op het epibenthos en de demersale vis van het Belgische deel van de Noordzee is het noodzakelijk een beeld te vormen van de natuurlijke spatiale en temporele variabiliteit in deze regio. In deze studie onderzochten we stalen die sinds 1985 jaarlijks genomen werden in vaste ongeïmpacteerde stations. Aan de hand van deze stalen onderscheidde we een kustgemeenschap, een gemeenschap ver van de kust en een gemeenschap ertussenin. Deze gemeenschappen waren ruimtelijk van elkaar gescheiden voor zowel epibenthos als demersale vis. Ze werden gekarakteriseerd door de aanwezigheid van verschillende soorten en/of verschillende densiteiten van bepaalde soorten. Kenmerken van het sediment zoals de gemiddelde korrelgrootte van de zandfractie en het modderpercentage bleken het grootste deel van de variatie tussen de gemeenschappen te verklaren. Hiernaast analyseerden we de tijdsreeks ook temporeel op gemeenschap- en soortniveau. Op gemeenschapsniveau identificeerden we enkele regime shifts die we linkten aan hun oorzaak in de omgevingsvariabelen. De timing van deze wijzigingen in de gemeenschappen (eind jaren '80 en '90) is in overeenstemming met de huidige beschikbare literatuur. We identificeerden verschillende epibenthische soorten (slangster en heremietkreeft) en demersale vissoorten (pladijs, kleine pieterman, steenbolk, etc.) die een stijgende of dalende trend vertoonden in hun abundantie in het Belgische deel van de Noordzee over de tijd en verklaarden deze trends aan de hand van de veranderingen in de omgeving.